

Szerkesztőség
Templomudvar
Sándor régens-u. 39
Sürgönycím: „Del. I. ka.”
Telefonszám

NEDELJBAČSKA

Előfizetési árak:
Egy óra - 10 dinár
Negyedévre - 30 dinár
Félévre - 60 dinár
Egyes szám ára:
50 PARA.

Novisad-Ujvidék, 1922. febr. 9. | POLITIKAI NAPILAP | III. évf. 24. sz. CSÜTÖRTÖK

Az angol király

is megszólalt és miről másról beszélhetett volna, mint a beteg világról. Még Lloyd George soha nem csüggedő optimizmusa sem tudta elzárni királya elől a sivár valóságra való kilátást. Anglia is érzi a megpróbáltatások fojtogató ölelését, ha talán csekélyebb mérvben mint a kontinens. A font sterling még tartja magát a nagy viharban, de azért őt is aggasztja sok minden. Az a súlyos kór, amely Európát sorvasztja, gyengíti a csatornán túli királyság erejét is. Láthatatlan ellenségek szipolyazzák és az így előállt vérvesztéséget nem lehet pótolni a német jóvátétellel. Az ipari Angliát félelemmel tölti el az, hogy napról-napra több munkanélküli lézeng az utcákon. Ezeknek a segélyezése pedig nehéz milliókat emészt fel naponként és az ehhez szükséges aranymárkákat Németország már nem sokáig tudja szállítani.

Az angol király trónbeszéde azonban mással is foglalkozik. Nagyon ügyesen akarták ezt megszerkeszteni felelős miniszterei, ha már némi kellemtelenséget kellett is meghallgatniok az angol nép képviselőinek, legalább megakarták valamivel édesíteni ezt a keserű labdacsozt. A washingtoni konferencia eredményét és a Cendes Océánra vonatkozó szövetséget úgy igyekeznek feltüntetni, mintha ez az angol diplomácia győzelme volna. Pedig éppen az ellenkezője. A Washingtonban megkötött egyezmény az az első jele annak, hogy Anglia már nem korlátlan ura többé az Océánnak. A múltban a londoni diplomatai teljhatalmúlag rendelkeztek a világ tengerei felett, ma azonban már osztozkodnak rajta Tokióval és Washingtonnal. Az Amerikával és Japánnal kötött egyezmény fekete lap lesz az angol történelemben, bárhogy is igyekeznek ennek az ellenkezőjéről meggyőzni az angol népet.

Ha Angliában ezt vívmánynak tekintik, akkor vagy nem akarják bevalani a valót, vagy nem eszméltek még rá. De ezt a győzelmet valószínűleg csak a király szájából halljuk így. Balfour és Lloyd George magukba szállásuk esetén bizonyára másként vélekednek a Washingtonban megkötött egyezményről. Lehet ugyan, hogy ők még kevesebb eredményt vártak és az elérttel nagyon is meg vannak elégedve, bárhogy is van, annyi tény, hogy Anglia már nem királya többé az Océánnak. Amerika és Japán ma megelőgszenek még azzal, hogy hármásban uralkodjanak a világ tengerei felett. Az étvágy azonban rendszeresen evés közben szokott megjönni. A japánok pedig nagyon mohó emberek...

Még egyre tart a németországi sztrejk

Berlin, febr. 8. (Eredeti távirat) A németországi vasutessztrejk még mindig nem szűnt meg teljesen, mert a meg-egyeztést valamennyi üzemre nézve lehetetlenné teszi a baloldali frakciók agitátorainak aknamunkája és féktelen izgatása. A kormánynak mindezek dacára sikerült kedden a sztrejkező vasutasok vezetőivel megegyezésre jutni, úgy hogy ezen megegyezés alapján szerdán a sztrejket megszüntetik. A kormány a fegyelmi intézkedések végrehajtásánál a tömeges fegyelmi eljárástól és a tömeges elbocsátásoktól el fog tekinteni, hasonlóképpen megkivánja övni a tisztviselők jogát teljes mértékben a panasztételre, hogy a sztrejk békés lezserelése annál biztosabban sikerüljön. Az országos szakszervezetek vezetői még kedden este táviratilag utasították a szervezeteket a sztrejk megszüntetésére. Berlin város alkalmazottainak bizalmi férfiai dezavualták a sztrejkvezetőséget és

a sztrejk fentartása mellett döntöttek. Ugy látszik azonban, hogy maga a munkásság is megelégette már a sztrejket és ezért szerdán maguk a munkások fognak szavazni a sztrejk kérdésében. A vízműveknél és a villamossági műveknél kedd óta javult a helyzet, mert ezen üzemek munkásai részben munkába álltak. A Moszkvából pénzelt kommunisták kiakarják használni a sztrejket politikai céljaikra, ami részben sikerült is, mert a nagyberlini üzemi tanácsok közgyűlésén megtudták szerezni a többséget és az üzemi tanácsok elhatározták, hogy általános sztrejket proklamálnak. E határozat azonban a vasutasokkal kötött béke következtében elvesztette jelentőségét.

Berlin, febr. 8. (Eredeti távirat.) A vasutassztrejk miatt igen sok képviselő nem tudott Berlinbe érkezni, ezért a birodalmi gyűlés ülését el kellett halasztani.

Hazatérhetnek a pécsi menekült munkások

Budapest, február 8. (Eredeti távirat.) A „Népszava” írja: A pécsi szociáldemokrata párt, hogy a Pécsről elmenekült munkásoknak visszatérését lehetővé tegye, a főispánhoz beadványt intézett, melyben az elmenekült munkások érdekében közbenjárását kérte. A szociáldemokratapárt most megkapta a főispán választát, amelyben a főispán nemcsak a követelések teljesítését megígéri, de egyben kijelenti, hogy a mun-

kásság beadványáról tárgyalt a kormánnyal, mely garantálta a főispán ígéreteinek teljesítését. Eszerint az elmenekült munkások visszatérhetnek és bár ellenük a vizsgálatot megindítják, a párt jóállása mellett szabadlábban maradnak, őket sem letartóztatni se jelentkezésre kényszeríteni nem fogják és a vizsgálat lefolytatása után csak azokat fogják megbüntetni, akik közönséges büntetést követtek el.

A vidovdani merénylők pöre

Sztejics védőinek beszéde.

Beograd, február 8. (Eredeti táv.) A mai tárgyalást délelőtt fél 9 órakor nyitotta meg az elnök. Elsőnek Arsen Radenkovics, Stejics védőügyvédje mondja el beszédét. Azzal védi Stejicset, hogy erősen nacionalista érzésű, aki hazája szabadságáért harcolt és meg is sebesült. Mint szociálforradalmár tiltakozásképpen dobta a bombát. Védő támadja a hivatalos közegeket, mert erőszakkal csikarták ki a vádlottakból a vallomást.

Radenkovics kéri vegyék enyhítő körülménynek azt, hogy Stejics, mint dobvoljac harcolt a dobrudzsai fronton és kéri, hogy ne a 87. § (a pontja alapján, hanem a 225 § (a pontja alapján) ítélkeznek.

Ezután Stejics második védője Dragisa Vászics beszél. Beszédében támadja a buzsoá sajtót és burzsoá rendszert. Bizik a bíróságban, hogy igazsá-

gos ítéletet fog hozni.

Kékics Bozsidárt hallgatja ki a bíróság, aki a merénylet alkalmával a katonai sorfalban volt és a Stejics bombája által megsebesült. 50.000 dinár kártérítést kér.

Rajko Jovánovics, Mojzes, Csáki és Libisch Klára védője. Támadja a mai politikai rendszert és azt állítja, hogy védenecsi ártatlanok.

A minisztertanács ülése.

Beograd, február 8. (Eredeti távirat) A minisztertanács ma este 9 óráig tartó ülésén megengedte Beograd városnak, hogy Romániából 200 vagon vámmentes lisztet importáljon. Trifkovic alkotmányjogi és Marinkovic belügyminiszter expozéja után felhatalmazták a pénzügyminisztert, hogy a parlamenttől nagyobb állami kölcsön kibocsátására kérjen engedélyt a közlekedés javítására.

A divat szeszélyei

Parfüm — és táncdélutánok

Páris, febr. 8. (Párisi levelezőnkől.) A mai kor szereti a kontrasztokat. Új dolgokért, új eszmékért lelkesül és sorbajaratja velünk a lomtarakat, a padlászugokat, hogy előkészítsük nagy anyáink buroait, csészéit, kávéfőzőit, csecsebecsét. Miután az előbbi századok pompás faragott butorait, széles, oroszlánkörmös ágyak szekrényei már kifogytak, megelégszünk a XVIII. század poltrós kasznijaival, kredenciivel. Kedves az, hogy nagyanyáink, szép-nyáink ütött kopott hímlejt megújítva, felfrissítve látjuk viszont. Mintha az ő csipkés fejkötőbe szorított öreg arcuk derülne fel újra; ifjúvá, rózsává. De mégis furcsa a keskeny ágyak, kis szekrények között a raffinált-élő-zetű, modern asszony, a szürke, rövidreszabott pompás ruháskáiban, a mely egészen huszadik századbéli modern, sőt ultramodern.

A kalapok meglepő változáson mentek át. Egyszerű, dísznélküli kalapok ideje lejárt. Ez annál szomorubb, mert a díszek nálunk még igen drágák s az amúgy is méregdrága kalapok árát még inkább felfelé emelik. Az új kalapok formája most tetszésszerű. Lehet az nagy, kicsiny, széles vagy keskeny formájú. A legkedveltebb s a legáltalánosabb szalaggal, tollal, vagy virággal díszített kalap. A mostani kalapok még leginkább gyönggyel, vagy tollal vannak díszítve. A madárszárnyak, melyeket a kalapokon a tavaszi szél annyira megtépez, ismét elsőrendű szerepet töltenek be a kalapdíszek között.

Ahogy a régi és új formákat elegyítik a divattervezők úgy keverik az illatszereket parfümökkel is, hogy a régi ruhák, régi szekrények illatát a mai kor exaltált izlése szerint felkavarják. Az illatszerek, ha tudatosan nem is, mindig a divatkirályok társai voltak. Amilyen divat uralkodik, szerény vagy kihívó a ruházatban, ugyan olyan szelíd vagy tovakodó illatu parfüm jelenik meg az áruházakban. Ezidőszert még az eddiginél is nagyobb szerepet játszik a parfüm a divatvilágban. Ez a kis illatos lehellet már nem elégszik meg azzal, hogy finom kristály üvegecskében aranypecséttekkel, kurtizános kacérsággal kiáltassa-kellessé magát, hanem ünnepélyes ismerkedést rendez, hogy magát fanatikus hődolóival imádtassa. Nálunk még egészen friss szokás ez, hogy új, varázsos parfümkeveréket összetöbörözött, meghívott közönség előtt elsőrangú hangverseny keretében mutassanak be. Dehát, hála Istennek, lassankint visszatér a békebeli hangulatunk és szívesen megragadjunk minden alkalmat, ahol műizlést lehet kifejtetni és színes hangulatfűstököt eregetni; így sorakozott a divat és táncdélutánok mellé a parfümdélután. Divatos lett még egy másik, újzerű mulatozás is: a táncdélután. Nemcsak bárókban, tánciskolákban vannak délutáni táncok, salonnok nyitnak külön a tánc sajtó jólfelfogott gyakorlására, ahol urfi klasszonyok és jólnevelt kellemes bar-fiatalemberek, minden nélkül, hab nélkül, lejtik, ropják, vltustáncolják az új táncokat. Ezeket a táncdélutánokat a szimiláz dobta a felszínre. Öregje, fiatalja ezt a buja, ideges táncot járja. Alkalmos táncmesterek is születtek, táncitanítók pedig gombamódra termettek.

A divat szeszélye hatalmas szokásokat, embereket juttat a felszínre, hogy tébolyos kedve szerint azután — eltörpítse őket.

Szünőfélben a bécsi konjunktura

Kivesznek a nemzetközi siberék — Alkalmazkodás a világhiához — Konkurrencia — Áresés? — Munkanélküliség? — Krízis

Bécs, febr. 8. (A Délbácska tudósítójától.) Bécs lassankint kezd elveszíteni háború utáni jellegét: lassankint megszűnik sibermetropolisz-cak lenni. Az a közmondásos híressége a régi császárvárosnak, mely az 1918. utáni szomorú időkben kezdődött és tavaly nyáron érte el tetőpontját, nemsokára feledésbe fog menni.

Már most mutatkoznak ennek az örven-detés folyamatnak első jelei: eltűnőznek a

város utcáiról ennek a hírnévnek hirdetői, a siberék. Ezek a határozatlan mulu emberek, akik valahonnan feltűntek s rájöttek arra, hogy lehet nemd'ogozásból is élni s egy tönkremenő államon élőködni — ezek a nagy idők kicsi emberei szöknek, elvesztették létezésük főfeltételét: a konjunkturát. Mert ma már Ausztriában a konjunktura, vagyis az a kereseti mód, hogy rizikó nélkül kereskedhetek, nincs. Ennek főoka, hogy Ausztria gazdasági élete abnormális állapotából kitér és alkalmazkodik a világhiához. Előtérbe lépett egy faktor, melyet már a háború előtti időkben ismerünk és mely minden egészséges gazdasági élet feltétele: a konkurrencia.

Csak hogy itt a konkurrencia egészen új módon nyilvánul meg. Ez nem az a konkurrencia, melyet úgy határoztunk meg, hogy azt a termelő, kereskedő, szóval a kínáló inauguralta a fokozott produkció következtében. Itt a konkurrenciának egy egész új fajtája kezd megnyilvánulni, mely lényegileg abból áll, hogy nem a kínáló, hanem a kereső, a vevő csinálja. Mert hogy keletkezett ez az osztrák konjunktura? Az ország valutája a külfölddel való forgalomban rohamosan rosszabbodott, anélkül azonban, hogy az a pénzem a belső viszonylatban, ami belső vásárló értékét illeti, súlytalan volna. A belső és külső reláció között tehát egy különbség támadt, melyet a külföldi kereskedelem aknázott ki: ez volt az osztrák konjunktura. Ez szülte azokat a szélhámos típusokat, Duimokat, akik szomorú hírnévhez juttatták Ausztriát. Jöttek, mentek, könnyen keresték; könnyen adták ki pénzüket.

December óta itt fordulat állott be. A különbség az osztrák valuta külföldi valuta

értéke és belső vásárló értéke között kisebb-béddel kezdett és kisebbedik napról-napra. Az osztrák valuta értéke stabilizálódott azon a ponton, melyet körülbelül múlt év december elsején ért. Zürichben az osztrák korona már két hónapja 15 centimet ér, a dollár pedig Bécsben szintén megmaradt 8000 körül. Nem úgy az árak ideben. A devalváció alsó kulminációs pontján itt az árak oly szédületesen kezdenek emelkedni, hogy rövid két hónap alatt 100—200 százalékos emelkedést mutatnak. Ma a külföldi vevő ott van, hogy ugyanazon áruért, ma kétszer vagy háromszor annyit fizet, mint decemberben. Ez a konjunktura halála. Elsősorban a gyengevalutája utódállamok vevői maradtak ki: jugoszlávok, magyarok, románok, — a lassankint sorra kerül a többi is. Nem bírják már. Konkurrenciát csináltak egymásnak, sőtolták az árakat annak dacára, hogy valutájuk az osztrákhoz viszonyítva nem emelkedett. Végül belátták, hogy már annyira vannak, hogy otthon is beszerezhetik, amit akarnak, ugyanazon az áron. Alkonyodik a konjunkturának, alkonyodik a siberéknek.

Most az a kérdés, mi lesz Ausztriából? Mi lesz ha kimaradnak a vevők? Ausztria ipara teljesen berendezkedett a külföldre, ugyszólván rászorult. Mi lesz most, ha a megszűnő konjunkturával elakad a termelés? Áresés? Munkanélküliség? Kenyérelküliség?

A siberék, akiket annyira szidtak, kimaradoznak. Vajjon nem fog-e Ausztria még sajnálkozva visszagondolni azokra az időkre, mikor a külföld hozzájárult siberéi, duimolái? Az osztrák krízis csak most veszi kezdetét. (P. — 6)

Megegyezés készül a csehszlovák bányászsztrejokban

Prága, febr. 8. (Eredeti távirat.) A csehszlovák bányászok sztrejka ma egy jelentős lépéssel közeledett a békés megegyezés felé. A kormány ugyanis, hogy Csehszlovákia legnagyobb bányáira kiterjedő és az egész cseh ipart és forgalmat súlyos válsággal fenyegető sztrejkot leszerelje, felajánlotta közvetítő munkáját a bányatulajdonosoknak és a

munkásoknak. A kormány közvetítő javaslatát a bányatulajdonosok elfogadták úgy hogy a sztrejkkomité képviselőivel ma már megtarthatták az első konferenciát. Ezen a vitás kérdések tekintetében ugyan még nem történt megegyezés, azonban a tárgyaló felek közt oly közeledés történt, hogy a sztrejka rövides befejezését valószínűnek tartják.

Az adriai hajózás.

Beograd, febr. 8. (Eredeti távirat.) Február hó első felében Triesztben közlekedésügyi konferencia lesz, az Adriai hajózás ügyében. A tárgyaláson résztvesznek Jugoszlávia, Csehszlovákia, Ausztria és Olaszország.

A kisantant és genuai konferencia.

Beograd, febr. 8. (Eredeti távirat.) Nincsic külügyminiszter fontos tárgyalásokat folytat Beneš csehszlovák külügyminiszterrel egy Beogradban megtartandó konferencia ügyében, amelyen megfogják beszélni a kisantantnak részvételét a genuai konferencián.

Nagy hófúvás az egész országban.

Beograd, február 8. (Eredeti táv.) Az egész ország területéről nagy hófúvásokat jelentenek. A Nis—Knjaževac vonalon a hó betemetett egy vonatot. Ezen a vonalon a forgalom teljesen szünetel.

Zagrebból jelentik, hogy a hóvihár tönkretette a telefon és táviró vezetéket és így a környékekkel teljesen megszakadt az összeköttetés. Sarajevóból tegnap óta egy vonat sem érkezett.

Sarajevóból jelentik: A Dubrovnikból érkező személyvonatot az Ivanova Planinán 1000 méter magasságban betemette a hó. A vonaton 150 utas volt,

akik reggelig a hideg vagonokban voltak. Sarajevóból csak délelőtt érkezett meg a segélyvonat, amely az utasokat Sarajevóba szállította, ahol szállodákban helyezték el őket.

Az Ogulin—Bakar és Ogulin-Gospic vonalon a hófúvás miatt beszüntették a forgalmat.

Beogradban ma beszüntették a villamos közlekedést. A fővárost az veszély fenyegeti, hogy a villanyvilágítást is be kell szüntetni, mert napok óta nem érkezik szén a villanytelepre. Zág-rebben hasonlóképpen megálltak a villanyosok.

Az Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár R. T.

lehetőleg bankzákmában jártas szerb és német nyelvet bíró

könyvelési tisztviselőket

és magyar-német

gyors- és gépirónót

működési belépésre keresz. 2205

HIRDESSZEN A DÉLBÁCSKÁBAN

Hogyan lehet Ujvidéken tüzifát vásárolni?

Ujvidék, febr. 8. (A Délbácska munkatársától.) A tapasztalat szerint az ujvidéki tüzifalás egyútt szokott beköszönteni a hóeséssel. Néhány nap óta a megszokottnál fokozottabb mértékben jelentkezik a fainség. A fakereskedések kemény tüzelőfával egyáltalán nem rendelkeznek, a puhafa sem áll a kellő mértékben a vásárolni szándékozók rendelkezésére. Az okokat, amelyekre a tüzifalás visszavezethető, annyiszor megemlítettük már, hogy egy újabb magyarázat már teljesen fölösleges. Most már csak a következő esetre akarunk rávilágítani:

Egyik helybeli fakereskedésnek az összes szállítási és egyéb nehézségek után végre sikerült egy nagyobb mennyiségű kemény tüzelőfát beszerezni. A fa ott hever kirakodóhelyén, a Dunaparton, valahol a Strand környékén. Az iroda, ahol csekély **2400 koronás ölenkénti áron** rendelni lehet ebből a drága anyagokból, az már valamivel közelebb esik a városhoz. Az ott van valahol a Petőfi ucca környékén. A megrendelő azonban nemcsak fizetni, **de szállítani is köteles.** A kellő mennyiségű százdnárosok lefizetése után a boldogtalan es didergő rendelő a Háltéren fuvaros után kezd érdeklődni. Amikor kiderül hogy arról van szó, hogy a Strand környékéről kell a tüzelőfát beszállítani, az összes kocsisok keréken megtagadják a fuvar vállalatát hivatkozással a kocsi tengelyre, a lovak bokájára, s még a saját nyakcsigolyáikra is. A rendelő reménytelenül tér vissza a megrendelő helyre, ahol a továbbiakban már vizsgálatással sem szolgálnak. A pénz visszakapható, azzal azonban tüteni nem lehet.

Ez volna tehát, a Dunaparton elhelyezett raktár, az Ujvidéken található majdnem egyetlen kemény tüzelőfa és ehhez sem lehet hozzájutni. Ajánlatos volna az érdekeltek cégnek magának gondoskodnia arról, hogy a Dunaparton heverő famennyiség közelebb hozzáférhető helyre kerüljön, mert, ha ez így megy ott marad az a fa még a jövő télig is és a vállalat ki van téve annak, hogy addigra kétszeresére emelkedik a fa ára. Ettől pedig szeretőik megkímélni.

Küzdelem a papirpénzért

Éjjel-nappal dolgoznak az Osztrák-Magyar banknyomdái, Bécsnek még sincs elég pénze

Bécs, február 8. (A Délbácska levelezőjétől) A kárhozottaknak micsoda serege várakozik az utcán a heves februári szélben? A papirbankó nosztalgiai ezek, akik itt várakoznak, hogy hozzájussanak egy igazi osztrák bankóhoz? Mi történt itt az „infláció” törzsös kős városában. Valamely csodálatos változás teljes valutává varázsolta talán a világ legrosszabb papirpénzét. Nem ez az éghajlat az, amely alatt valutáris csodák teremnek. E sok kárhozott a nemzetközi valutaforgalom komikumáért: az igazi osztrák papirkoronáért sorakozott itt fel. Ez a hatalmas palota a közepén klugró homlokzatával az Osztrák-Magyar Bank palotája, a Herrengasseban. Mint aki a valuta ezen alvilágában vezetőt keres, tértünk be a nevezetes épületbe és megkérdeztük a bank egyik igazgatóját:

— Mire várakozik napról-napra a bank előtt ez a sokaság?

A csodálatos látvány, mely a maga reálításában az utcán napról-napra lezajlik, következő magyarázatát kaptuk:

— Az Osztrák-Magyar Bank banknyomdája éjjel-nappal dolgozik. A nyomda egész személyzete túlórázik. De az óráról-óra a forgalomba dobott papirmilliók még mindig nem elegendők. A postatakarékpénztárt nem tudjuk elegendő papirpénzzel ellátni. A postatakarékpénztár már napok óta a bankra kállított bonokkal dolgozik. Ezeknek a bonoknak ugyanaz az értékük van mint az Osztrák-Magyar Bank bankjegyeknek. Mert a bank a bonokra nyomtatott szöveg szerint kötelezettséget vállalt a bonok beváltására, azok felmutatásakor. Azt reméltük elérni, hogy a forgalomban mindenütt zavartalanul elfogadják ezeket a bonokat készpénzként fogadni. Ezzel

szemben az történt, hogy ezek a bonok nem találják elhelyezést és mind egyenesen és azonnal a bankhoz áramlanak vissza.

Bár a bank több pénztára foglalkozik a bonok beváltásával, az embereknek mégis órák-hosszáig kell az utcán és lépcsőházakban várakozniuk, amíg rájuk kerül a sor.

— Sajnos, azonban ezek a jelenségek nem fognak egyhamar elmúlni, sőt fokozódni fognak. A fizetések és az árak emelkedésével a papirpénz olyan mértékben emelkedett, hogy nyomdánk nem tud a szükséglettel versenyt tartani. Különösen most újkor, amikor az egész kereskedővilágban a fizetések példátlan mértékben torlódnak össze. Már egészen kis üzemeknek is szinte szédületes számokban kell

kifizetéseket eszközölnök. Egy nagyobb ipari vállalatunk jókor hozzáfogott, hogy a szilveszteri fizetések eszközölésére 20 millió koronát tegyen folyóvá. De csak a bankunkhoz szóló bonokra tudott szert tenni.

Kellemetlen kísérője ezeknek a bonoknak az, hogy a lakosság széles rétegeiben felesleges izgalmakat váltottak ki. A közönség széles rétegei azonnal hajlandó baji sejtent és az állam és bank csődjéről fantáziálni. Pedig — mondotta mosolyogva a meginterjúvott igazgató — az egész csak nyomdai kérdés és nemmi más. Még jóidőre állandósltjuk az éjjeli és nappali üzemet és akkor egyvonalba kerülünk a forgalom szükségletével.

Mezőgazdasági kamarák alakulnak Ausztriában

Bécs, február 8. Az új esztendőre Bécsben megalakultak az osztrák mezőgazdasági testületek kamarái. Ebből az alkalomból a „Délbácska” bécsi szerkesztője felkereste Josef Zwetzbachert, az osztrák Paraszt szövetség főtitkárát, aki a mezőgazdasági kamarák megalakításának ötletét felvetette. Zwetzbacher főtitkár, aki egyébként Alsó ausztria helyettes tartományi főnöke kérdéseinkre a következő tájékoztatót adta az osztrák mezőgazdasági kamarák feladatairól és céljairól:

Ausztriában a többi osztályoknak már régen volt törvényes képviselőjük különböző kamarákban és a forradalom után a munkásság is megalakította a munkáskamarát. A parasztosztálynak azonban mindeddig hiányzott ez az érdekképviselet és ezért a Parasztövetség arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezeket a mezőgazdasági kamarákat meg kell alakítani. A megalakulás előkészítésével engem bízta meg. A mezőgazdasági kamarák feladata mindenekelőtt a parasztosztály illetőleg a mezőgazdaság érdekeinek védelme. Éppen ezért már szervezetében különböznie kell a többi kamarától és főként gyakorlati téren vannak hivatva a kamarák kezdeményező működést kifejteni. Mindenekelőtt, hogy a kamarák vezetésébe a parasztosztály legszélesebb rétegeit bekapcsoljuk, megalakítottuk a kerületi kamarákat. A legfelsőbb vezetés az országos kamarában összpontosul és ez minden intézkedésében tekintettel van a kerületi kamarák kezdeményezésére.

Több helyről az a szemrehányás ért bennünket, hogy a parasztkamarák gazdasági téren is akarnak működni. Ezzel szemben a következőket kell leszögezni. A parasztkamarának természetesen nem lehet az a feladata, hogy kereskedelmi tevékenységet folytasson. Ez a

szövetkezetek dolga. A parasztság a szövetkezeti eszmét élénken támogatja és a parasztszervezetek nem gondolnak arra, hogy a kamarák révén konkurrenciát fejtsenek ki a szövetkezetekkel szembe. A mezőgazdasági kultúra fejlesztése azonban magával hozza, hogy a kamarák igen is foglalkozzanak azoknak a dolgoknak a beszerzésével, amelyekre az osztrák mezőgazdaságnak szüksége van. Így például a külföldről csere utján vetőmagvakat, tenyészállatokat, lovakat és disznókat fognak a kamarák a parasztságnak részére beszerezni. A kamaráknak ezt a működését Ausztriában egyébként a törvény megengedi. Természetesen azonban, hogy ebbe az akcióba a mezőgazdaság ke eszdelmi faktorait is bevonjuk.

A parasztkamara azonban más értelemben is hivatalos érdekképviseletnek tekintni magát. Összefoglalja a mezőgazdasági munkaadókat és munkásokat, tehát egy osztály összes rétegeit és nem helyezkedik az osztályharc alapjaira. A mezőgazdasági kamarákban kifejezésre kell jutni a parasztságnak és mezőgazdasági munkások együtt működésének is. Ennek az egységes gondolatnak folyományaként megalakítottuk a mezőgazdasági munkások szekcióját a kamarákon belül. Remélem, hogy a kamarák elő fogják segíteni a békés együttműködést a mezőgazdasági munkaadók és munkások között és ez a békés együttműködést a mezőgazdasági munkaadók és munkások között egyaránt szolgálja fel. Az osztrák parasztság és mezőgazdaság érdekeit. A részletkérdésekben, amelyek a nagy eszme mellett valóságos eltörpülnek, a kamarák működése majd csak meghozza a józan és az összes érdekeket kielégítő megegyezést.

Szemere Pál.

A nemzeti kisebbségek prágai konferenciája

Bécs, február 8. A népszövetségi ligák az ősz folyamán Bécsben tartották első nagy konferenciájukat. A konferencia legfőbb pontja a nemzeti kisebbségek békeszerződésben biztosított jogainak megvalósítása volt. A bécsi konferencia nem annyira határozó, mint inkább anyaggyűjtő tanácskozás volt. Ennek a konferenciának határozata szerint júniusban Prágában fogják a szövetségi ligák újabb tanácskozásukat megtartani. Ezt megelőzőleg azonban Brüsszelben fognak tárgyalásokat folytatni, hogy a ligák Prágába már tisztázott anyaggal és jól működő mechanizmussal mehessenek.

Most zárult le az első brüsszeli tanácskozás, amelyen képviselve voltak: Belgium, Franciaország, Németország, Svájc, Csehszlovákia, Görögország, Lengyelország, Argentína és Magyarország népszövetségi ligája. A tanácskozáson a Bécsben egybegyűjtött anyag alapján jelentést szerkesztettek, amelyet a júniusi prágai nagygyűlés elé fognak terjeszteni, Brüsszelben albizottságokat küldöttek ki

csehszlovákiai, lengyel, ausztriai, magyar, román, jugoszláv nemzeti kisebbségek ügyeinek megtárgyalására.

A népszövetségi ligák áprilisban, valószínűleg Münchenben, újabb tanácskozásra fognak összejönni és már most felhívják az egyes nemzeti kisebbségek képviselőit, hogy a brüsszeli jelentést addigra személyes információkkal és hozzászólásokkal egészítsék ki.

**APOLLO
MOZGÓ**
**FEBRUÁR
9**

Loreley.

HIREK.

— **Széchenyi Ödön gróf basa súlyos beteg.** Mint Konstantinápolyból sürgönyzik lapunknak, a régóta betegeskedő Széchenyi Ödön gróf basa állapota válságosra fordult és halála minden órán várható. A basa jelenleg is főparancsnoka a konstantinápolyi tüzoltó katonaságnak, de elerőtlenedése miatt már régebb idő óta nem teljesített szolgálatot. Immár 46 esztendeje él Konstantinápolyban, s ámbár török tábornagy, megtartotta magyar állampolgárságát.

— **Birtokreform Bulgáriában.** Szófia-ból jelentik, hogy Bulgáriában életbelépett a birtokreformról szóló törvény. A törvény értelmében egy személynek csak négy hektáryi föld lehet birtokában s egy egy család legfeljebb harminc hektáryi földet birtokolhat. Az ezt a mértéket meghaladó birtokrészeket az állam kiszajátítja s a földnélküli mezőgazdasági munkásoknak kiutalja.

— **Fiume Magyarországtól kér segítséget közigazgatása megszervezésére.** Budapestről jelentik: Zanella Richárd volt magyar országyűlési képviselő, aki jelenleg az önálló fiumei kormány elnöke, a napokban levelet intézett György Henrik belügyminiszteri tanácsoshoz. A levélben arra kérte György tanácsost, hogy jöjjön Fiuméba és magyar mintára szervezze meg a város közigazgatását. György miniszteri tanácsos az ajánlatot döntés végett felettese elé terjesztette. Az előterjesztéssel a minisztertanács foglalkozott is és hozzájárult ahhoz, hogy a belügyminiszterium erre a célra hosszabb szabadságot engedélyezzen György tanácsosnak.

— **A köpenicki mintára elrabolt Napoleon-ereklye.** Be-linből jelentik: Kospedából érkezett telefon jelentés szerint, huszonkettődel délután megjelent az ottani községházán négy civilbe öltözött elegáns ur, akik tört németiséggel beszélve, francia tisztökként mutatkoztak be és a jénai csatátér megtekintéséről jöttek. A négy ur a község bírója kíséretében a történelemből ismeretes „Hotel zum grünen Baum”-ban szálltak meg, ahol néhány üveg bor elfogyasztása után annak a pamlagnak a kiadását követelték, amelyen Napoleon a jénai csata előtt éjszakán meghalt. A kospedlak kisére meghökkenetek az állítólagos franciák erőszakos fellépésétől, de azután zugalódtak, mire az egyik revolvert rántott elő és a levegőbe lökte. Erre a falusiak szétszözlottak, a négy francia pedig megragadta a történelmi nevezetességű pamlagot, rátették az autóra és elrobogtak vele.

— **A város közegészsége.** A január 29 től február 4-ig tartó héten a következő ragályos megbetegedések fordultak elő a város területén: tifusz régi beteg 2, új 1, maradt 2; vörheny régi beteg 4, új 3, meggyógyult 2, meghalt 1, maradt 4; influenza régi beteg 20, új 30, meggyógyult 40, maradt 10. E héten 26-an születtek (13 fiú és 13 lány) meghalt 14 (11 férfi és 3 nő) egy éven alul 2 fiúgyermek.

— **Elítélt tolvaj.** Az ujvidéki törvény-szék ma ítélkezett Markovics Milorád 23 éves kereskedősegéd felett, kit az ügyész többrend-beli lopással és csalással vádolt. A bíróság bűnösnek találta és ezért 12 hónapi börtönrre, 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak elvesztésére, az összes okozott károk és per-költségek megtérítésére ítélte el. A vizsgálati fogságból két és fél hónapot számított be a bíróság. Ügyész és vádlott fellebezték.

— **Óriási tévedés,** ha azt gondolja, hogy a Katholikus Olvasó- és Gazdakör Ifjúsága f. hó 19 én tartja műsoros táncestélyét a Céllovész Egyesület helyiségeiben, mert tekintettel a nagyszámu érdeklődők türelmetlenségére, a mulatság már f. hó 18 án este jókor fél 8 órakor veszi kezdetét.

— **Értesítés.** Tudatom f. vevőimmel, hogy cégem áthelyezése és műhelyem renoválása miatt munkámat ideiglenesen beszüntetem. — Üzletem újból megnyitását annak idején tudatni fogom és kérem f. vevőim addigi és további szives pártfogását. — Teljes tisztelettel: Alterov Milán uri diva.s.abó. 1-3

Az angol király trónbeszéde az angol parlamentben

London, február 8. (Eredeti távirat) Ma kezdődött a parlament új ülés-zaka, melyet a király trónbeszéddel nyitott meg. Beszédében megemlékezett a washingtoni konferenciáról kiemelve, hogy az angol-japán szövetség helyébe a Csendes ocean békéjének fentartására irányuló szerződés lépett. A király azután a német jóvátételről beszélt, melyet a kormány és a szövetségesek állandó figyelemmel kísérnek kiemelve, hogy a nagy munkanélküliség nagy nyugtalan-

ság okozója. Az egyedüli mód a szomorú helyzetből kikerülni az, hogy megszüntetjük a versengéseket és a nemzetközi meggyanusításokat és kiegyenliteni törekszünk az elkeseredések folytán súlyosabbá vált feltételeket, amelyek a világkereskedelemre nehezdednek. Ezért örömmel értesült a genuai konferencia tervéről remélve, hogy itt sikerülni fog Európa békéjét igazságos alapon biztosítani. A király után még Lloyd George is beszélt.

Beszüntették a helyiérdekű vonatokat

Ujvidék, febr. 8. (A Délbácska munkatársától) Vasárnap hajnal kezdődött meg a havazás és azóta szünet nélkül tart. Félméteres hó borítja be a földet, amely bár a gabonára és veteményekre nézve nagyon hasznos, a közlekedés elé óriási akadályokat gördít. A vasutak óriási késéssel, — gyakran 10—12 óra — közlekedhetnek csak. A beográdi vonat amelynek reggel kellett volna megérkeznie, csak délután 3 órakor jött meg. Egyedül a titeli vonat érkezett be rendszeren, de ez csak a kalauzkocsit és egy személykocsit hozott a többi Titeliu hagyta. A helyiérdekű vonatokon különösen nehéz lebonnyolítani a forgalmat, némely helyen mint például Beocsán felé teljesen lehetetlen. Epen ezért a vasutigazgatóság a mai napon beszüntette az összes

helyiérdekű vonatok közlekedését.

További intézkedésig — amíg a nagy havazás meg nem szűnik — csakis a fővonalon közlekednek a vonatok. Ez is csak nagy nehézségek árán történhet meg, minden vonatot két hatalmas mozdony húz és még így is alig jut célhoz.

A nagy havazás a város élelmiszer ellátására is zavarólag hat. A környékbeli falvakból semmit sem hozhatnak be. Ez már is érezteti hatását a piacon, mert az árak napról-napra emelkednek. Eddig még csak az ételállat behozatal csökkent, de féltő, hogy a tejellátásra is zavarólag fog hatni a nagy havazás és ennek következménye: a helyiérdekű vasutak beszüntetése.

A nagy álarcos bál mely szombatra lett hirdelve, vasárnap e hó 12-én lesz megtartva a „Céllovész Egyesület” összes termelben. Tisztelettel Builor Károly táncantató. 1-2

— **Vázsonyi Vilmost megoperálták.** Budapestről jelentik: Dr. Vázsonyi Vilmos nemzeti gyűlési képviselőn tegnap műtétet végeztek. A műtét sikerült ugyan, de a beteg képviselőnek nagy fájdalmai vannak.

— **Újra felvételi kérelem Landru érdekében.** Párisból jelentik: Minthogy Mille-rand elnök Landru kegyelmi kérvényét elutasította, a tömeggyilkos ügyvédje most újra felvételi kérvényt adott be a párisi törvényszékhez, melyben bizonyítékokat ajánl fel védenének ártatlansága mellett.

— **Kun Béla disztag.** Helsingforsból jelentik: Moszkvából jelentik, hogy a szovjet-kormány közvetlenül a genoval konferencia kezdete előtt nyilatkozatot fog közzétenni, amely a menekülteket hazatérésük esetére teljes amnesztációról biztosítja. Több lap határozottan állítja, hogy Lenin és Trockij közt szakadásra került a sor és hogy Trockij legközelebb teljesen visszavonul. Kun Bélát és Brandier német kommunistát a moszkvai szovjet disztag-jává választották.

— **Négy évet késik az időszámítás.** Szent István Akadémia I. osztályának ülésén Székely István másodelnök egy részletet olvasott fel sajtó alatt levő Krisztus születésének éve és a keresztény időszámítás című munkájából. Az előadó megállapította, hogy Krisztus Róma építésének 749. évében született, a mi időszámításunk első éve pedig a 754. évre esik Róma alapításától kezdve és így a keresztény időszámítás négy évvel késik. Azután ismertette a keresztény Julían- és Gregorian kalendáriumot. Előadta a kalendárium elemeit nevezetesen a napévet és annak korrigálását, a nap és holdév viszonyát. Beszélt a Julían-kalendárium keletkezéséről és annak első kifejlődéséről a kereszténység első századaiban, különös tekintettel az alexandriai iskolára. Részletesen szölt a Julían-naptár időzöreteiről, továbbá az évhatárolókról, melyek között elsőnek kell megemlíteni a vasárnapit betűt, az aranyszámot és az epakiát, majd a husvét kiszámításának különféle nehézségeit világította meg. A Julían kalendárium hibáinak felsorolása után a Gergely-féle naptárjavításra és elfogadásának történetére tért át, nem feledkezve meg fogyatékosjáról sem. Befejezésül megállapí-

tota, hogy a mai keresztény időszámítás a Gergely-féle kalendárium alakjában, ha nem is felel meg pontosan Krisztus születési évének, de mint naptár az ösezes eddig létező kalendáriumnál jobb és lényegében alig tekinthető mással, mint a husvétnek április elejére való fixrozásával.

— **Horvát nafta-forrás.** Egy müncheni műszaki szaklap írja, hogy a Horvátországban megindított petroleum kutatások eredményre vezettek. Több helyen igen jelentékeny földgáz előfordulást találtak, melyek némelyike harminc légköri nyomással tör elő. De emellett igen kladós nafta-forrásra is akadtak, melynek ipari kihasználáshoz haladéktalanul hozzá fognak.

— **Sakkegyesület alakul Ujvidéken.** Az ujvidéki sakkjátékosok vasárnap e hó 12-én délután három órakor az Erzsébet kávéházban előzetes megbeszélést tartanak sakk egyesület megalakítása ügyében.

— **Kié az aranygyapjas-rend vagyona.** Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság Belgiumnak az osztrák aranygyapjas-rendre bejelentett igényét elutasította és egyben megállapította, hogy a rend vagyona a Habsburg-ház fejét illeti.

?

készülnek leggyorsabban és legolcsóbban mindennemű könyvnyomdai munkák

GUTENBERG

könyvnyomdában Novisad, Szabadság-tér 1. szám alatt (a róm. katolikus templommal szemben). — Telefon 98.

— A nagy álarcos bál vasárnap, e hó 12-én lesz megtartva a „Céllövész egyesület” összes termelében. Tisztelettel Butor Károly táncantató. 2313—2-2

— Ujságíró mulatság. A novisadi ujságíró szekció február 24-én a Szloboda szálló összes helyiségében nagyszabású álarcosbált rendez.

— Légi forgalom Prága és Budapest között. Budapestről jelentik: Prága és Budapest között április elsején megindul a légi forgalom, melyet még ez évben ki akarnak bővíteni Beograd és Bukarest felé egészen Konsztantinápolyig.

— Kőlcsonös amnesztiaegyezmény Csehszlovákia és Magyarország között. Prágából jelentik: A magyar és a csehszlovák kormány egy egyezményt kötöttek, amelynek értelmében a másik állam érdekében elkövetett politikai bűncselekményekért kölcsönösen amnesztiát adnak.

— Betiltott német lapok. Koblenzből jelentik: A szövetségi főbizottság a Simplisimus, Fekete Szégyen és Szülőföld című német hetilapok megjelenését hat, illetőleg három hónapra beszüntette.

— A rák gyógyítása. Akólaton lord Montreáiból huszezer font jutalmat, William Veno manchesteri vegyész pedig tízezer font jutalmat tűztek ki bármely nemzetbeli orvos vagy orvos-tanár részére, aki a rák operáció nélkül való gyógyítására a leghatásosabb módot felfedezi fel.

— Cseh állami folyamahajózás. A prágai kormány javaslatot terjesztett a törvényhozás elé az Elbe és Duna vízútjának kihasználására két folyamahajózási társulat alapítása iránt. A társulatok részvénytársasági alapon nagy állami hozzájárulással és segélyekkel alakulnak. Finanszírozására a nagyobb cseh pénzügyintézetek, élükön a Zivnostenska Banka-vel konzorciumba léptek. Az egyik új társulat magába olvasztja a 4 millió alapítókijű csehszlovák hajózási társaságot, illetve alapítókijét 125 millióra emeli fel, melynek 30 százalékát az állam jegyzi. Ezenfelül az állam 135 millió cseh korona értékű folyami szállítóhajót enged át a társaságnak, melyet a köztársaság a volt monarchia hajóparkjának az utódállamok közötti szétosztásakor kapott. A másik társulat szintén 125 millió alapítókijével alapították. Egyiknek „Csehszlovák elbai hajózási társaság”, a másiknak „Csehszlovák dunai hajózási társaság” lesz a címe. Az utóbbi székhelye Pozsony, hol két hatalmas kikötői állami raktár és elevátor jut a vállalat bérletébe.

— A goromba direktorné és a tenorista. A Chicago Opera Company első tenoristája, Lucien Muratore megtagadta igazgatónövének, Miss Mary Gardennek újabb szerződése aláírását. Miss Mary Garden operatársulatát olyan eréllyel és hozzáértéssel vezeti, hogy ez ma Amerikában egyike az elsőnek, viszont Lucien Muratore nélkülözhetetlen oszlopa az együttesnek. A tenorista, ki mikor erre vonatkozólag megkérdezték, kijelentette, hogy olyan bánásmód mellett, mint amelyet a direktorné a tagokkal szemben tanusít, nem hajlandó még a legmagasabb gázsit mellett sem tovább énekelni. Állítása szerint Miss Mary Garden nemcsak erélyes, hanem ugyszólván brutálizálja társulatának tagjait.

— A beltéri kath. kör f. hó 12-én (vasárnap) este 9 órakor tartja meg régen ígért műsorral egybekötött táncmulatságát. A műsor teljesen készen várja az előadást s az előjelekből ítélve a közönségnek élvezetes estében lesz része, mert a rendezőség mindent elkövet, hogy a mulatságon résztvevők minél jobban érezzék magukat. Ez alkalommal nagyobb átalakítások is történnek a színpadon, hogy az mindenképpen megfeleljen az igényeknek. Az előadásra külön meghívók nem bocsájtattak ki s tekintettel a kör helyiségének szűk voltára a mulatságon csakis a köri tagok és azok családtagjai vehetnek részt, miért is kéretnek azok, amennyiben vendégeket óhajtanának magukkal hozni, azt előzetesen feltétlenül a rendezőségnek bejelenteni sziveskedjenek. Férfivendégeket (táncosokat) szívesen lát a rendezőség. A műsor rövid, de annál tartalmasabb lesz. Fellép a kör közkezdveit műkedvelő 12 tagú zenekara, a férfinegyes pedig népdalokat ad elő.

A kis Bernoldi zongorázik, a bájós Neupauer H. pedig táncával fogja gyönyörködtetni a közönséget. Sikerült fellépésre bírni egy művészi gittározót, ki németül előadott dalait gittárával kíséri. Színe kerül egy végtelenül mulatságos kis darab, melyet városunk legjobb műkedvelői adnak elő. Ha a berendezések megengedik fellép egy ügyes bűvész is. S mindezeket a számokat bekonferálja a mi közkezdveit Fuchs György műkedvelőnk, ki különben egy kuplét is fog előadni. A tánchoz (fél 11 órakor) a zenét a NAK zenekara szolgáltatja. Belépődíj 6 dinár. Buffetről és ruhatárról gondoskodik a rendezőség.

— Vasuti szerencsétlenség Budapest mellett. Budapestről jelentik: Tegnap a jutyagár melletti állomáson vesztendő személyvonatba beleszaladt a Dunaharaszti felől közlekedő helyiérdekű. Három kocsi összetört és 19 ember megsebesült.

— Ujabb adatok Napoleon származásáról. Egy világhírű történettudós, Charles Chassé, a „Revue de la Semaine”-ba szenzációs adatokat közöl Napoleon származásáról és életéről. E közlemény kivonatos tartalma a következő: Napoleon 1778. augusztus 15-én született Ajaccioban (Corzica), mint Laetitia Ramolino és Charles Bonaparte fia. Legalább is ezt így tudta a világ és így állapították meg a történettudósok. Britaniában azonban jól tudják, hogy Napoleon nem korzikai születésű, hanem breton származású. A Saint Senci polgármesteri hivatalban biztos adatok vannak arról, hogy Napoleon odaváló születésű. A Saint-Senci Penauvern kastély, a forradalom előtt, Morbeuf gróf tulajdona volt, aki Korzika kormányzója és a Bonaparte család protektora volt. Napoleon születése be volt vezetve az anyakönyvben, de III. Napoleon parancsából kitéptek. Sőt az is be van bizonyítva, hogy iskolásgyermek korában a vakációkat mindig a Penauverni kastélyban töltötte. Saint Prisma királyi peidatú áhatatosan állítja, hogy III. Napoleon uralkodása előtt 1778-ban a Saint Senci plébánia anyakönyvében bevezetve egy fiút, aki a penauverni kastélyban született s akinek az anyját Laeticia Ramolinouak hívták. III. Napoleon uralkodása alatt haltott a császár fentemlített intézkedéséről és személyesen ment meggyőződni arról, amikor tényleg konstátálta, hogy az a lap, amelyen a kis Napoleont bevezették, hiányzott. Maga Ohassé is megnézte az anyakönyvet és rájött arra, hogy a legendászerű tények mögött valóság is rejlik. Ezek után ítélve, egy új történelmi tezis kerül a világ történetébe. Napoleon tehát nem Corzika, hanem mint törvénytelen gyermek Bretonia egyik kastélyában született. Várjuk — írja a lap — az események fejlődését.

— A tank mint kultúrfejlény. A nagy háború sorsát — több szakértő véleménye szerint is — a tankok döntötték el. A Hindenburg-vonalak mindaddig rendületlenül megállottak a helyüket, amíg ezek a rohamszekerek beléjük nem gázoltak. Az antant államai annyira tudják ezt, hogy a tankok gyártását még a békekötés után sem hagyták abba. Még most is új típusokon törk a fejüket s mindig sikerül egy-egy ököletesebb emberpusztító és mindent letipró tankkal megajándékozni az emberiséget. De, hogy a rohamszekerek felhasználásával nem kell addig várni, míg a nemzetalapítás nem kezdődik, a rohamszekerek felhasználtak annak rendje-módja szerint háborút üzennek egymásnak, erre bizonyosság a „Daily Telegraph”-nak az a híre, amelyet Egyiptomból kapott, Egyiptomban tudvalevően már hetek óta nyugtalanokdtek és háborogtak a bennszülöttek. Az angol kormány úgy gondolta legkönnyebben lecsillapíthatónak ezt a nyugtalanosságot, hogy tankokat szállított a nyugtalanosság színhelyére s valóban alig kezdtek talánság munkájukat a rohamszekerek, a nyugalmat nyomban helyreállított. A hivatalos jelentés meg jegyezhető fel, míg a bennszülöttek közül, sem jegyezhető először láttak tankot, százhuzakik életükben először láttak tankot, a nyugtalanosságon haltak meg. Tényleg, ez a nyugtalanosságot helyreállításának legegyszerűbb módja. Meglátják a tankokat, meghalnak s a nyugalmat helyreállít.

— Az asszonyok királya. Amerikai lapok élesen kommentálják egy kis olasz görzöcs személyzetének a viselkedését, amelynek re-

gényes színezetet kölcsönöznek. Amerika felé haladva — szól a kis érdekes történet — a görzöcs hirtelen tüzet fogott és a személyzet csak óriási erőfeszítések mellett tudta magát a lángcsóvából kiszabadítani. Egyetlen egy kis csoportnak sikerült nekik végre Tubai-szigetét elérni. Ez egy kis jelentéktelen föld volt és a Salamon-sziget csoporthoz tartozik. A hajótörtek közt volt két svéd is akik közül az egyik kimondott férfi szépség volt. Knut, — mért úgy hívták — rövidesen óriási karriért csodát. A sziget lakosai, nagyjából asszonyok, kimondhatatlan szimpátiával fogadták Knutot s nem sok idő telt el, amíg az észak Adonissal azzal dicsekedhetett, hogy az összes asszonyok az övéi. Ötvennégy nap múlva azonban jött a megváltás. A „Marama” nevű kereskedelmi hajó megérkezett a szigetre, hogy az „idegeneket” haza szállítsa. Azonban a fekete szépségek sehogyssem egyeztek bele abba, hogy szerelmüket elvigyék. Körülfogták, kezébe lábainál fogva tartották és rimánkodva kértek, hogy ne távozzon el, hanem maradjon ottan, mint a sziget királya. Knut azonban nem volt hajlandó ottmaradni, szétverte a kordont és elszaladt Végtelen keserűség fogta el az asszonyokat, de Knut megígérte nekik, hogy visszatér. És valóban, az újdonsült király most már elhatározta, hogy visszamegy királyságába, Sanfranciáki lakából elindult, hogy elfoglalja trónusát. Elindulása előtt az újságíróknak a következő kijelentést tette: Miért ne menjek? Az éghajlat itt nagyszerű és annyi nő közül talán fogok találni egyet, akit királynőm-mé teszek.

A szovjetkormány megszünteti a forradalmi törvényszéket

Moszkva, február 8. A forradalmi intézményekkel való szakítás, illetve a konszolidációra való törekvés az országban nemcsak gazdasági életben jelenkezik, hanem az államélet minden terén. A szovjetkormány a termelési munka megmozdítása végett szakított a szokásos alapelvekkel, melyek kitűnő forradalmi jellegűeknek bizonyultak ugyan, de nem voltak alkalmasak arra, hogy Oroszország ültött gazdasági életét termelőképesé tegyék. Azok az engedelmények, melyeket Leninék a kapitalizmusnak tettek gazdasági téren, szükségszerűen változásokat vonnak maga után az állam jogi struktúrájában is.

Az üzleti életben elkerülhetetlenek a perek, ezeknek felülbírlására pedig nem alkalmasak az ad hoc odaállított laikus bírák, akik lehetnek kitűnő kommunisták, de sincsenek tisztában az üzlet természetével és a magánjoggal. A normális üzletmenethez a jogrendszer bizonyos megállapodottsága szükséges, ezt azonban a forradalmi törvényszékek egyáltalán nem garantálták.

A szovjetkormány ezért elhatározta, hogy bírói tanfolyamokat rendez s a bíróságokat jogilag képzett egyénekből fogja összeállítani. A forradalmi törvényszékek hatáskörre egyedül az ellenforradalmárok fölött való ítélkezésre korlátozódik.

A magyar belpolitika

Budapest, február 8. (Eredeti távirat) A választójogi bizottság a tegnapi megtartott ülésén nagyarádú Szabó Indiványára hét szavattal hat ellenében kimondta, hogy a választás az egész vonalon tilkos lesz.

Budapest, február 8. (Eredeti távirat) Kumatora Honda japán követ-meghatalmazott miniszter ideérkezett és csütörtökön nyújtja át megbízó levelét a kormányzóknak.

Kecskemét, február 8. (Eredeti távirat) Harmadfői napi irgalmas választási küzdelem után Horváth Mihály függetlenségi és negyvennyolcas jelöltet ezernegyven szótöbbséggel képviselővé választották. Az ellenzék minden frakciója igen nagy örömmel fogadta az eredményt. A mandátumot kedden délután adták át Horváthnak. A porárság az újonnan megválasztott követ tiszteletére nagyarányú ünneplést és fekvamendet tervezett, de a rendezőség azt betiltotta. Horváth csütörtökön Budapestre érkezik és részt vesz a nemzetgyűlés utolsó ülésén.

Hirlapi támadás Rathenau ellen.

Berlin, február 8. (Eredeti távirat.)
A „Frankfurter Zeitungban” egy nyílt levél jelent meg, mely éles támadást tartalmaz Rathenau ellen. A levél szerint Rathenautól nem lehet elvitatni a szellemi kiválóságot, bár olyan fajta férfiu, mint ő, nem látszik alkalmasnak miniszteri állásra.

Beograd, febr. 8. Dollár 7475, francia frank 632, lei 5950, márka 3850, leva 4975. London 32950, Miláno 360, Prága 14475, Berlin 3775, Bécs 095 Szófa 5175, Bukarest 5940, Geft 1485, Budapest 1177.

Zürichi iktáde: Berlin 255, Newyork 2, Miláno 2440, Prága 970, Budapest 79, Zagreb 165, Varó 15, Bécs 17, bélyegzett 08.

Budapest, febr. 8. — Zárlat. — Napoleon d'or 2560, font 2870, dollár 650—660, frank 5575, lengyel márka 20, márka 340—350, lira 31, osztrák korona 8, rubel 52, lei 508—518, szokol 1237—1247, dinár 845—55, London 2870, Newyork 655—666, Berlin 3275 3375, Miláno 3150, Páris 5600, Prága 12425, 12535, Zürich 12875, Bécs 75—85, Zagreb 2075—2175. — Értékpapírok magyar hitel 1800, osztrák hitel 630, papír 2600, déli vasút 1420, ál amvasut 4000, rima 1970, nasici 17100, Szlavonia 1460.

A novisadi terményfőzde hivatalos jelentése február 8 án. Bácskai buza 77—78 kg. 2% kötés 1650, buza Szerbiából 75—76 kg. 5—6% beogradí parí ásbán kórlát 1570 kereslet 1540 kötés 1560, bácskai árpa 64—65 kg kötés 1250, szerémi tavaszi árpa 64 kg.

kötés 1250, bácskai árpa minta szerint 1180, szerémi zab 1220, bácskai tengeri ab Novisad vidéke kínálat 1250 kereslet 1240, új tengeri Szerbiából beogradí paritásában kötés 1240, nullásliszt zsákkal ab Bácska kötés 2200, kenyérliszt 7. számú zsákkal ab Bácska minta szerint kötés 1750, sertézsír nettó ab Bácska kínálat 7600. Irányzat szilárd.

SPORT

Szerkesztő: Nemes Károly

A nagy kapus hat gólt kapott egy félidő alatt. Londonból jelentik: Williamson D. a Middlesborough világhírű kapusa a legutóbb megtartott ligamérkőzésen olyasmint ért meg, ami az ő eddigi pályafutása alatt aligha történt meg vele. Pedig Williamson igen nagy müttra tekinthet vissza, sok minden történt vele a tuzás nélkül lehet mondani, hogy ő az angol liga-kapusok közül a legtapasztaltabb. Sheffield United 6:1 eredménnyel győzött csapata ellen s féltucat gólját mind egy félidőben érte el. Negyvenöt perc alatt hat lövést kellett Williamsonnak a hálóba beengednie. Ez igazán fájdalmasan eshetett neki, mert ilyenhez nem volt hozzászokva. 1902. április 9 én, tehát husz évvel ezelőt védte Williamson először a Middlesborough kapuját és azóta ugyszólván egy mérkőzésről sem hiányzott. Nagy rekord ez ugy klubhűség szempontjából, mint abból a tekintetből, hogy husz esztendőn keresztül állandóan jó formában lenni és azoknak a követelményeknek, melyek a játékosokkal szemben felmerülnek, megfelelni, szinte lehetetlen teljesítmény. Az első félidőben amatőrgyanánt védte csapata hálóját Williamson

és csak 1904 ben nyilvánította magát profivá. Tizennyolc éves volt akkor és ma két év háján 40 esztendő. A husz év alatt 516 liga mérkőzésen vett részt és harminc kupameccsen, tehát több mint 550 szer védte a Middlesborough kapuját.

Német boxoló champion. Breitensträten német boxoló bajnok, akinek sikerei már kezdenek Carpentier sikeréhez hasonlítani, nemrégiben Kopenhágában mérkőzött Andriassen dán dajnokkal. A találkozás 15 round után eldöntetlenül végződött, habár a német boxoló bokarándalása ellenére állandó fölényt mutatott.

* **Birkózó háziversenyt** tart a NAK Birkózószakosztálya február 12-én vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Lövyödében. Nevezési díj 10 dinár. Nevezési határrnap február 11-én a Matheisz-féle helyiségben este 9-ig. Nevezni lehet minden este a helyiségben, vagy a trainingben. Díjazás: a légsúlyban 1-ső és 2-ik díj, a pehelysúlyban 1-ső és 2-ik, 3-ik és 4-ik díj, a könnyűsúlyban 1-ső és 2-ik, 3-ik és 4-ik díj, közép a) ban 2-ik díj, közép b) -ben 3-ik díj. Az eddig benevezett birkózók száma 19. A közönség érdeklődése a birkózók szorgalmát csak fokozza. Mindöbben hisznek abban, hogy a testgyakorlás nemes üzése nem más, mint életmeghosszabbítás. Mi sportemberek már évtizedek óta hisszük ezt. Ezért boldogan látjuk, hogy nemcsak nálunk, hanem az ország más részében is hozzáfogtak a komoly munkához. Így tehát a közönség igazán nem fog csalatkozni, mivel a birkózók tudása elsősorban. Beléptidj 5 dinár, klub és diák jegy 3 dinár.

* **Vasárnap e hó 12-én d. u. 3** tartja a NAK évi rendes közgyűlést a Rokus iskola torna termében.

Felelős szerkesztő: Dr. Salasák Szendrő
Kiadónyájdosos: Fátó Ferenc és társai

46 hold szántó föld, ebből 20 hold búzával, 8 lánccal herével bevetve, ármentes területen. Csúrog községtől 2 kilométerre fekvő, Gyöngy-szigeten azonnal eladó. — Bővebbet

Tóth Györgynél-Csúrog
467. házszám alatt. 2317-1-3

SZABÁSZ vagy TÁRS
elsőrendű szakember kerestetik a Főtéren régi jó hírnévű üzlethez. Szlovén nyelvi megkívántatik. — Cim a kiadóhivatalban. 2315-1-10

SEPSI FEST TISZTIT.
2296-1-3
Novisad, Futaki-u. 9.

Szállítási és fuvarozási vállalat
KRUMESZ P.
Ujvidék Futaki utca 82. szám alatt. Elvállal helybéli és vidéki áruáruvoztást és aruberaktározást.

Hirdessen a Délbácskában!
Eredmény biztos!

ELADÓ 2318-1-1
szabadkézből a Báthory-utca 5. sz. lakóház. Érdeklődni ugyanott lehet.

Beck János
modern könyvkötészete
Futaki-ut 116. sz. 2298-1-3

Tóth Péter
Villanyszerelési vállalata
Ujvidék, Futaki-ut 9. 2297-1-3

140 HOLD
szántóföld és kastély 6 szobával, 14 cselédlakással és 40 öl területű istállóval, Basahid és Bikács közt a Törökbecsei országút mentén, 60 hold búzával bevetve azonnal eladó holdankint 12.000 dinárért. — Bővebbet

Tóth Györgynél-Csúrog
467. házszám alatt. 2316-1-3

Modern előnyomda 2101-12-12
függöny, stor ágygarnitúrák és fehérneműminták nagyválasztékban. — A legújabb divatu ruhaminták

Nagyfejeőné Vidékiek figyelmébe!
női divat-termében, Gyors kiszállítás!
Novisad, Futaki-u. 9.

Könyvelőnő
minden irodai munkálatokban jártas, 7 évi gyakorlattal üzletben vagy más vállalatnál állást keres, ill. változtatna. Belépés 1—2 hónap múlva. — Cim a kiadóhivatalban. 2293-4-4

Bánát egyik legforgalmasabb
bőrkereskedése
házzal együtt, valamint 1 modern lakóház parkirozott és gazdasági udvarokkal, melyből egy lakás azonnal elfoglalható, elköltözés végett sürgősen eladó. 2299-2-3

LÁNG ANDRÁS,
bőrkereskedő :: Nagyhecskere.

Egy iroda vagy műhely-helyiség
kiadó. — Fő térhez közel, Masarik 1-10 (Arany-u.) — Bővebbet a kiadóban.